

ชื่อพื้นเมือง	มะกอกน้ำ
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Elaeocarpus hygrophilus</i> Kurz
ชื่อวงศ์	ELAEOCARPACEAE
ชื่ออื่น	สารภีน้ำ (กลาง) สมอพิพาย (ระยอง)
ลักษณะทั่วไป	ไม้ต้นขนาดเล็กถึงขนาดกลาง สูง 8-10 เมตร เรือนยอด เป็นพุ่มกลม โปร่ง แตกกิ่งต่ำ สัดส่วนของเรือนยอด 70% ของลำต้น จึงมักพบว่ามีหลายลำต้นในต้นเดียวกัน ลำต้นมีเปลือกนอกสีเทา มีลายขาวของราติดอยู่ทั่วไป เปลือกในสีแดงอ่อน
ใบ	ใบเดี่ยวเรียงแบบบันไดเวียนห่างๆ รูปไข่กลับ หรือขอบขนานแกมไข่กลับ กว้าง 2-3 เซนติเมตร ยาว 5.5-8.5 เซนติเมตร ปลายใบมน โคนใบสอบแคบขอบใบหยักมนตื้นๆ และห่างๆ ใบเกลี้ยงก้านใบสีแดง ยาว 1-2 เซนติเมตร เส้นแขนงใบจำนวน 7-9 คู่ ออกเรียงสลับไม่เป็นระเบียบ ปลายเส้นแขนง
ดอก	ดอกเป็นช่อดอกตามซอกใบ ยาว 4-5 เซนติเมตร มีขนสีขาวเป็นเงา กลีบรองกลีบดอก 5 กลีบ มีขนาดยาวกว่ากลีบดอกเล็กน้อย ขอบกลีบจักเป็นฝอย ลึกประมาณครึ่งหนึ่งของความยาว ไม่มีขน เกสรตัวผู้จำนวนมาก มีขนสั้นๆ รังไข่มีขนหยาบเป็นมัน ภายในมี 2-5 ช่อง แต่ละช่องมีไข่อ่อน 2 หน
ผล	ผลสดรูปรี ยาวประมาณ 2-3 เซนติเมตร สีเขียวอ่อน เนื้อนุ่ม เนื้อรับประทานได้ รสเปรี้ยวๆ ฝาดๆ เมล็ดแข็งมีเมล็ดเดียว รูปรี ปลายแหลมทั้งสองด้าน ผิวเมล็ดขรุขระ ผลอ่อน สีเขียวนวลๆ ผลแก่สีเขียวอมเหลือง
การขยายพันธุ์	นิยมใช้เมล็ดและการตอนกิ่ง
การกระจายพันธุ์	พบว่าชอบขึ้นอยู่ใกล้ลำน้ำทั่วไปทุกแห่งหน โดยเฉพาะในพื้นที่ภาคกลางของประเทศ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นป่าที่ราบต่ำมาก่อน ผลแก่ลอยไปตามน้ำได้ไกล การกระจายพันธุ์จึงเป็นไปได้ดี
ประโยชน์	ส่วนที่ใช้เป็นสมุนไพรและมีสรรพคุณคือ เปลือกต้น : เปลือกแห้งชงน้ำดื่มกินเป็นยาพอก

เลือดหลังการคลอดบุตร ผล : รสฝาดเปรี้ยวหวาน ทำให้ชุ่มคอ แก้กระหายน้ำ โดยนำส่วนที่เป็นเนื้อ (mesocarp) ไปดองหรือเชื่อม ด้านเป็นพืชอาหาร ส่วนที่ใช้เป็นอาหารคือ ผลแก่มีรสฝาด